

NOTAT

Miljøministeriet
Geodatastyrelsen

Ajourføring - Hav og Land
J.nr. 001-10906
Ref. sv/momol
Den 31. marts 2014

Redegørelse for udviklingen i lageret af ikke-publicerede opmålingsdata og tidsforbrug fra opmåling foretages, til data publiceres i søkort

Baggrund

De eksisterende grønlandske søkort, som 2009-aftalen fastlægger en plan for at oprette, digitalisere og nyudgive, er etableret gennem en omfattende kortlægningsindsats i 1960'erne efter "Hans Hedtofts" forlis ved Grønland i 1959.

Disse kort blev fremstillet på et tidspunkt, hvor kortlægningsmetoderne ikke muliggjorde, at kystlinjen kunne fastlægges geografisk nøjagtigt i kortene. I praksis medfører det, at kortene ikke kan anvendes til moderne GPS navigation samt, at nye søopmålingsdata ikke kan indlægges med korrekt geografisk placering i de gamle kort. Kortene kan dog anvendes til navigation med traditionelle navigationsteknikker.

På denne baggrund indgik miljøministeren og selvstyret i oktober 2009 en samarbejdsaftale om at genoprette og digitalisere de eksisterende søkort over Grønlands sydvestkyst, således at der senest med udgangen af 2018 skal være oprettet og udgivet søkort for området fra Kap Farvel til Upernavik i Sydvestgrønland, hvor hovedparten af skibstrafikken finder sted.

Udviklingen i lageret af ikke-publicerede opmålingsdata

Da samarbejdsaftalen blev indgået, var der oparbejdet et vist lager af nyere opmålinger, der først kan indlægges i de nye søkort i takt med, at disse genoprettes. For at sikre at kystlinjen placeres geografisk korrekt, etableres der løbende landkortlægningsforud for, at nye søkort kan etableres. Søopmålinger og eksisterende information fra de gamle søkort indlægges derefter i de nye kort.

Nedenfor er størrelsen af lageret af søopmålinger, der endnu ikke er publiceret i søkort ved udgangen af det pågældende år, opgjort for perioden fra 2009 og frem. Det fremgår af oversigten, at lageret af søopmålinger steg i de første år efter indgåelse af samarbejdsaftalen i efteråret 2009. Lageret har herefter været på omtrent samme niveau i årene 2011-2013. Det vil sige, at der i disse år er publiceret næsten lige så meget søopmåling, som der er foretaget med Forsvarets skibe.

Med udgangen af 2014 forventes lageret at udgøre samme størrelsesorden som ultimo 2009, og i løbet af 2015 forventes lageret at falde yderligere. Denne tendens ventes at fortsætte, indtil alle kort er oprettet og udgivet i 2018. Herefter forventes nye opmålingsdata løbende at kunne indlægges i de digitale kort med en forventet procesperiode på 1 – 2 år efter, at opmålingssæsonen slutter i Grønland.

Lager af søopmålinger, der endnu ikke er publiceret i søkort, opgjort som km²opmålt havareal pr. år.

	År						
	Ultimo 2009	Ultimo 2010	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Ultimo 2013	Ultimo april 2014*	Forventet Ultimo 2014*
Lagerstørrelse Opgjort i km ²	5.400	5.900	6.800	7.000	7.100	6.600	5.400

*forventet lagerbeholdning

Det skal understreges, at hvis der under søopmåling opdages forhold - fx skær eller lav vanddybde - der kan være til fare for sejladsen, og som ikke fremgår af de gældende søkort, bliver skibsfarten advaret med det samme. Advarselssystemet er nærmere beskrevet i den tidligere miljøministers svar på FOU (2012-2013) alm. del – spm. 21.

Udviklingen i tidsforbrug fra søopmåling til data publiceres i søkort. Der er flere faktorer, der medvirker til, at der går en vis tid fra søopmåling er foretaget, til data er publiceret i søkort.

Gennemførelse af søopmåling i Grønland er underlagt hensyntagen til vejr- og isforhold. For at være sikker på at kunne opmåle i isfrit farvand foretages der hvert år søopmålinger forskellige steder indenfor hele det område, der er aftalt nykortlagt inden udgangen af 2018. Det sker for at udnytte opmålingssæsonen bedst muligt og dermed optimere opmålingsindsatsen de enkelte år. Det betyder, at det ikke er praktisk muligt at afstemme søopmålingen i den enkelte opmålingssæson præcist efter de områder, der planlægges publiceret i søkort i de nærmest følgende år.

Endvidere oprettes og udgives de kort, som er omfattet af aftalen, efter en produktionsplan, der rækker til og med 2018. Der vil derfor være tilfælde, hvor allerede gennemførte opmålinger først kan indlægges i søkort i slutningen af perioden.

Efter afslutningen af opmålingssæsonen foretages kvalitetssikring af dataene, korrektion for tidevand mv. Der er tale om betydelige datamængder, og denne del af processen varer typisk 3- 6 måneder. Efterfølgende bearbejdes dataene kartografisk og indlægges i søkort.

Geodatastyrelsen har foretaget en beregning af den forventede gennemsnitlige tidsperiode ("liggetid") fra opmålingsdata er kvalitetssikrede, til data er indlagt og publiceret i søkort. Beregningen er baseret på Geodatastyrelsens aktuelle produktionsplan frem til og med 2018. Beregningen viser en forventet nedgang i perioden fra en opmåling foretages og kvalitetssikres, til den publiceres i kortene.

Gennemsnitlig forventet liggetid (år) fra søopmålingsdata er kvalitetssikrede, til de er indført og publiceret i søkort

Data opmålt år	Gennemsnitlig forventet liggetid til data er lagt i søkort (år).
2009	5,5
2010	3,0
2011	2,5
2012	1,5
2013	2,0

Den forventede stigning i gennemsnitlig liggetid for 2013-data skyldes, at der i 2013 på grund af vejr- og isforhold gennemført opmåling i et område, hvor det tilhørende søkort først planlægges udgivet i 2017.